

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: V. Q. D. D.
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-718/LE-BA01-HA13-2023 ze dne 31. 7. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce podal dne 31. 5. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že na území České republiky chce legálně bydlet a pracovat. Potřeboval peníze na dluhy, které měl ve Vietnamu a rovněž chtěl finančně pomoci rodině.
2. Žalovaný žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování

z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu, a zároveň uvedl pouze ekonomické důvody.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že o mezinárodní ochranu žádal především z obavy o své zdraví a bezpečnost, neboť při návratu do Vietnamu nebude schopen sehnat zaměstnání, a tudíž bude uvržen do chudoby. Tamní státní orgány nezaměstnaným lidem neposkytují žádnou podporu. Nadto bude žalobci hrozit pronásledování ze strany jeho věřitelů. Výpověď žalobce nebyla shledána nevěrohodnou, žalovaný se měl tudíž důkladněji zabývat potenciálním nebezpečím ze strany žalobcových věřitelů. Rovněž se měl žalovaný zabývat tím, zda byly dány důvody pro udělení národního humanitárního azylu. Nucený návrat do Vietnamu považoval žalobce za nelidský. Přinejmenším však byl dán důvod pro udělení doplňkové ochrany, přičemž efektivní využití ochrany ze strany vietnamských státních orgánů nebyla v jeho případě možná. Žalobce byl také toho názoru, že si žalovaný v řízení neopatřil všechny potřebné informace ani nezohlednil adekvátním způsobem zprávy o situaci v zemi původu žalobce. Závěrem žalobce uvedl, že Vietnam nelze považovat za bezpečnou zemi původu.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Tvrzeným důvodem žádosti byly pouze ekonomické důvody žalobce. V České republice si chtěl žalobce vydělávat peníze. Žalovaný nezjistil žádné skutečnosti svědčící o tom, že by žalobce byl ve Vietnamu vystaven pronásledování či mu hrozila vážná újma. Žalovaný si opatřil dostatek informací o zemi původu žalobce a své rozhodnutí patřičně odůvodnil.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Žalobce v řízení před žalovaným neuvedl žádný důvod významný pro udělení mezinárodní ochrany.
6. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven *pronásledování z důvodů uvedených v § 12* nebo že mu hrozí *vážná újma podle § 14a*, a zároveň *uvádí pouze ekonomické důvody*.
7. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
8. Žalobce v řízení před žalovaným neuvedl důvody předvídané v § 12 a § 14a zákona o azylu. Uvedl pouze ekonomické důvody, kvůli kterým o mezinárodní ochranu žádal.
9. Z pohovoru ze dne 16. 6. 2023 vyplývá, že se žalobce do Vietnamu nechce vrátit, neboť nemá peníze na zaplacení tamních dluhů. Zároveň si chce v České republice najít práci. Žalobce z Vietnamu odešel v červenci roku 2022 do Ruska, poté se ocitl na Ukrajině a dostal se až do Německa, kde pobýval asi půl roku. Na dotaz, proč z Německa odešel, uvedl, že tam nemohl najít práci. Do České republiky přijel z důvodu, že zde mělo být

snadnější sehnat práci za dobrou mzdu. Z takto tvrzených skutečností učinil žalovaný srozumitelný, logický a na věc přílehlavý závěr, že žalobce žádal o mezinárodní ochranu čistě z ekonomických důvodů, které nelze bez přistoupení dalších okolností považovat za azylově relevantní důvody (srov. rozsudky NSS č. j. 3 Azs 20/2003-43 ze dne 30. 10. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54 ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 134/2014-48 ze dne 11. 12. 2015).

10. Rozložením důkazního břemene ve věcech mezinárodní ochrany se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o mezinárodní ochranu. Jistá procesní aktivita je ovšem požadována i po správním orgánu, který by měl v průběhu pohovoru vhodně kladenými otázkami zjistit, zdali žadatelem tvrzené skutečnosti jsou relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany, a tvrzení žadatele podle toho klasifikovat. Břemeno důkazní je oproti tomu rozloženo více mezi žadatele a správní orgán. Primárně je to ale žadatel, který je povinen prokazovat jednotlivá fakta. Správní orgán je ale povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují.
11. Žalobce během správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by ve Vietnamu mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu či že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona. Žalobce tedy netvrdil relevantní důvody a ty nevyplynuly ani z dalších podkladů pro rozhodnutí, zejména informace o zemi původu. Žalovaný tak postupoval po právu, když žádost jako zjevně nedůvodnou zamítl.
12. Teprve před soudem začal žalobce zdůrazňovat, že mu ve Vietnamu hrozí nebezpečí od lidí, od kterých si půjčil peníze. V řízení před žalovaným pouze uvedl, že má z návratu do Vietnamu strach, neboť nebude moci zaplatit tamní dluhy. Žádné potenciální nebezpečí od svých věřitelů nezmínil.
13. K tomu soud podotýká, že tato dílem skutková tvrzení mohl žalobce vznést již ve správním řízení. S přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU mají krajské soudy ve věcech mezinárodní ochrany přihlížet i ke skutečnostem, které žadatel o mezinárodní ochranu dříve netvrdil. Musí se však jednat o takové skutečnosti, které žadatel o mezinárodní ochranu *nemohl bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem* (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 194/2015-32 ze dne 26. 11. 2015, či nález sp. zn. I. ÚS 425/16 ze dne 12. 4. 2016; případně rozsudky NSS č. j. 1 Azs 292/2021-51 ze dne 19. 10. 2021, či č. j. 10 Azs 537/2021-31 ze dne 10. 3. 2022).
14. Tvrzení obsažená až v žalobě proto nejsou pro posouzení věci významná. Nadto jde-li o hrozící újmu ze strany soukromých osob (žalobce hovořil o věřitelích) jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany, judikatura správních soudů je ustálena v tom, že je podstatné, zda v zemi původu existuje systém účinné ochrany před takovou újmou. Žadatel se zásadně musí obrátit na orgány země původu, aby mu poskytly ochranu před jednáním soukromých osob, a teprve při její nedostupnosti je možné újmu ze strany soukromých osob považovat za významnou pro rozhodování o mezinárodní ochraně. Subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu. Pokud však informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (srov. např. rozhodnutí NSS č. j. 5 Azs 62/2016-87 ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 172/2018-28 ze dne 17. 1. 2019, č. j. 6 Azs 139/2019-61 ze dne 13. 4. 2021).

15. Žalobce nic takového neprokázal, v žalobě pouze uvedl, že tamní veřejnoprávní orgány mu nepomohou, neboť ty neposkytují nezaměstnaným občanům žádnou pomoc. Ohledně pomoci veřejnoprávních orgánů ve vztahu k možnému nebezpečí ze strany jeho věřitelů, žalobce nic netvrdil.
16. Žalovaný tak vyšel ze správně zjištěného skutkového stavu. S ohledem na tvrzení žalobce byla informace obstaraná žalovaným dostatečná. Žalovaný zajistil jeden podklad, a to z června 2023 týkající se bezpečnostní a politické situace ve Vietnamu, která v souvislosti s absencí konkrétních tvrzení žalobce postačovala.
17. Ani námitka žalobce, že se měl žalovaný důkladněji zabývat tím, zda byly dány důvody pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, není důvodná. Žalobce uvedl pouze ekonomické důvody své žádosti, ta tak po právu byla žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. V takovém případě správní orgán neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14 b (§ 16 odst. 4 věty první zákona o azylu). Žalovaný se důvody pro udělení humanitárního azylu nemohl zabývat.

IV. Závěr

18. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 8. března 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce